

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/343/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212200329
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3212200329.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Z.: XX XXX XXX, so sídlom C. X, U., zastúpeného G. X. W. X., Y., so sídlom C. X, U. proti odporcovi: Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, U. Q. U., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: K. X., Z.: XX XXX XXX, zastúpeného H.. S. J., G. so sídlom Y. U. X, X., v konaní o zaplatenie 53,51 Eur istiny a prísl., na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 10. augusta 2012, č.k. 6C/53/2012-42, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka na strane odporcu **m e n í** tak, že navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov prvostupňového konania v sume 48,46 Eur, na účet jeho právneho zástupcu H.. S. J..

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania v sume 15,93 Eur na účet jeho právneho zástupcu H.. S. J..

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením zastavil konanie vo veci a nariadil vrátenie súdneho poplatku navrhovateľovi vo výške 9,87 Eur. Náhradu trov konania nepriznal žiadnemu účastníkovi a osobitným výrokom vyslovil, že na náhradu trov konania nemá právo ani vedľajší účastník na strane odporcu. Svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že konanie bolo potrebné zastaviť v dôsledku späťvzatia návrhu podľa § 96 ods. 3 O.s.p. O trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu rozhodol podľa § 150 O.s.p., s tým, že vykonaným šetrením (lustráciou) na tamom súde bolo zistené, že pred tamajším súdom spoločnosť vedľajšieho účastníka na strane odporcu podala niekoľko obdobných podaní. Z predložených listín je zrejmé, že vedľajší účastník je občianskym združením, ktorého hlavnou náplňou činnosti je zastupovanie spotrebiteľov a ochrana ich práv v konaní pred súdom. Vyslovil názor, že ak občianske združenie už pri svojej registrácii (vo svojich stanovách) takto formulovalo predmet svojej činnosti, malo by disponovať príslušným aparátom a znalosťami pre výkon bežnej agendy v súdnom konaní, ako je podávanie návrhov. Neplatí preto téza, že odmena za zastupovanie advokátom v civilnom konaní je sama o sebe a vždy trovami potrebnými k účelnému uplatňovaniu alebo bráneniu práva. Je tomu tak spravidla, avšak nie vždy vo všetkých prípadoch. Keďže v tomto prípade ide o zastupovanie vedľajšieho účastníka, a nie samotného účastníka, nie je tým dotknuté právo účastníka na právne zastúpenie. Ak chcel vedľajší účastník pomôcť spotrebiteľovi prostredníctvom advokáta, mohol ponúknuť právne zastúpenie priamo spotrebiteľovi ako účastníkovi konania.

Proti uzneseniu okresného súdu, a to jeho výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka, podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie vedľajší účastník, ktorý navrhol jeho zmenu tak, že navrhovateľovi bude uložená povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania vo výške 48,46 Eur a aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 15,93 Eur. V odvolaní uvádzal, že účelom ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. je umožniť súdu výnimočne

zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch účastníkov, prihliada na postoj účastníkov v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnému účastníkovi alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. Vyslovil názor, že situáciu navrhovateľa nie je potrebné zmierniť použitím ust. § 150 O.s.p., pretože oproti vedľajšiemu účastníkovi sa nachádza v nepomerne výhodnejšom postavení. Vedľajší účastník ako občianske združenie má troch členov, pričom ani jeden z členov nemá právnické vzdelanie a ani odborné znalosti s vedením sporov takéhoto charakteru. Dopady nepriznania náhrady trov znamenajú, že sa združeniu a jeho členom odčerpávajú finančné prostriedky, čo mu zabraňuje v jeho ďalšej aktívnej činnosti na podporu spotrebiteľov v súdnych konaniach. Dôsledky rozhodnutia, v ktorom súd vedľajšiemu účastníkovi neprizná právo na náhradu trov konania, považuje za popretie princípov elementárnej spravodlivosti, keď zmiernenie dôsledkov pre navrhovateľa automaticky znamená neúmerne podstatné sťaženie postavenia vedľajšieho účastníka. Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, pomery účastníkov, je rozhodnutie o zmiernení dôsledkov konania pre navrhovateľa, ktorého toto zmiernenie pri svojej majetkovej situácii zrejme existenčne neohrozí, nespravodlivé a nevyvážené. Nie je možné zo strany súdu, vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, zmierniť dôsledky špekulatívneho prístupu navrhovateľa, keď sa sám v nedobrej viere a vedome rozhodol vziať na seba riziko prípadného neúspechu v konaní podaním premlčaného nároku, zneužívajúc stav nízkeho právneho vedomia priemerných spotrebiteľov a vyslovene skúša, ktorý súd mu plnenie aj z neprijateľných zmluvných podmienok prizná. Vedľajší účastník trovy konania nezavinil, žaloby podával navrhovateľ a vedľajší účastník len reagoval realizáciou svojho ústavného práva konať pred súdom na procesnú situáciu vyvolanú navrhovateľom, a to hneď pri prvom úkone, ktorý mu patrilo. Zaujal stanovisko, že aj pri výklade aplikácií § 150 O.s.p. je povinný súd mať vždy na zreteli účel súdneho konania, teda poskytovanie súdnej ochrany právam účastníkov. V danom prípade bola činnosť vedľajšieho účastníka v súlade s účelom súdneho konania a práve v dôsledku činnosti vedľajšieho účastníka sa poskytla náležitá ochrana práv odporcovi - spotrebiteľovi. Záver súdu prvého stupňa o tom, že občianske združenie musí mať zo svojej podstaty odborný aparát na právnu pomoc spotrebiteľom, považoval za nesprávny, neústavný a neudržateľný. Absurdným dôsledkom takéhoto názoru je, že vytvoriť združenie a byť jeho členom nemôžu byť len osoby s neprávnickým vzdelaním. Bolo by tak popreté Ústavou zaručené právo každého slobodne sa združovať s inými osobami. Vyžadovať, aby členom tohto združenia bola aj osoba s odbornými právnymi znalosťami je neústavným zásahom do práva každého slobodne sa združovať. Citoval z právnickej literatúry o tom, že trovy právneho zastúpenia treba považovať v každom prípade za účelne vynaložené trovy, lebo každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci bol zastúpený advokátom. Aj v danej veci pri rozhodovaní o trovách súd mal vziať na zreteľ aj tú skutočnosť, že okrem toho, že nárok je premlčaný, navrhovateľ si vo viacerých konaniach sústavne a vedome uplatňoval aj rôzne neprijateľné zmluvné podmienky, na ktoré vedľajší účastník poukázal. Ďalej citoval rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a v Banskej Bystrici, ktorým súdy vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania priznali.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení navrhol uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku potvrdiť. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, v Prešove, ako aj v Žiline, ktorým náhrada trov vedľajšiemu účastníkovi priznaná nebola.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v medziach odvolania, t.j. vo výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka a zistil, že v tejto napadnutej časti je potrebné uznesenie okresného súdu zmeniť podľa § 220 O.s.p. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého netreba nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

V predmetnej veci bolo konanie vo veci samej zastavené v dôsledku späťvzatia návrhu.

V prípade, pokiaľ je konanie zastavené, v zásade platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Pokiaľ však došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania, rozhoduje súd podľa ustálenej súdnej praxe podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia. Podľa prvej vety citovaného zákonného ustanovenia hradí trovy zastaveného

konania ten z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie sa pritom posudzuje len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva, lebo potom by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti nároku vo veci samej, takže by po zastavení konania súd ďalej skúmal dôvodnosť veci samej. Preto, ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, ak nejde o prípad druhej vety tohto zákonného ustanovenia, že procesne zavinil zastavenie konania.

V prejednávanej veci nepochybne došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania, pričom nebolo v konaní tvrdené a nevyplývajú ani zo spisu žiadne okolnosti, ktoré by dávali podklad pre rozhodovanie o trovách zastaveného konania podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. Navrhovateľ je preto povinný podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. hradiť trovy konania. Vedľajší účastník si vyčíslil trovy konania tak, že tieto spočívajú za dva úkony právnej služby po 16,60 Eur (§ 10 ods. 1 písm. a/ Vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), a to za prevzatie vecí, vrátane prvej porady a za vyjadrenie k návrhu + 2x režijný paušál, spolu 48,46 Eur.

Súd prvého stupňa nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov s poukazom na ust. § 150 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne pritom najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril, čo neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Odvolací súd preskúmaním zistil, že súd prvého stupňa v danom prípade neaplikoval správne ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. Pri použití citovaného zákonného ustanovenia ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok, ako aj zo zásady zo zodpovednosti za zavinenie a náhodu a je odôvodnené tam, kde by strohá aplikácia ustanovení o náhrade trov mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducej tvrdošti. Použitie tohto ustanovenia dopadá pri tom na účastníka, ktorý by mal inak nárok na náhradu trov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa sa podľa súdnej praxe prihliada na osobné, majetkové a iné pomery všetkých účastníkov, teda nielen toho, ktorého by podľa všeobecných ustanovení mala postihovať povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj toho, koho majetková sféra by bola použitím tohto ustanovenia dotknutá. Zároveň možno uplatniť ako dôvody hodné osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov tiež okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnuť na postoj účastníkov v konaní.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov prvostupňového konania nepriznal, pretože pomoc právneho zástupcu z radov advokátov nepovažoval za účelne uplatnenie alebo bránenie práva z dôvodu, že už z podstaty združenia na ochranu spotrebiteľa vyplýva, že je schopné poskytovať právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach spotrebiteľom samostatne. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa nestotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu vedľajší účastník, tak, ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd trovy právneho zastúpenia, vynaložené vedľajším účastníkom považoval za účelne vynaložené.

Zmenil preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi zaplatiť.

Náhrada trov konania vedľajšieho účastníka pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia v celkovej výške 48,46 Eur. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplatenia sumy 51 Eur s príslušenstvom, preto základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby sa určuje len z istiny a podľa ustanovenia § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, účinnnej v čase vykonania úkonov právnych služieb, predstavuje 48,46 Eur. Právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal dva úkony právnej služby, a to príprava a prevzatie zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a/ citovanej vyhlášky) a vyjadrenie k žalobnému návrhu (§ 14 ods. 1 písm. b/ citovanej vyhlášky), za ktoré mu patrí tarifná odmena v celkovej výške 16,60 Eur. Podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky patrí právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka aj náhrada výdavkov na miestne

telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 2 x 7,63 Eur, spolu 15,26 Eur. Trovy právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvého stupňa tak spolu predstavujú sumu 48,46 Eur.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania vo výške 15,93 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 48,46 Eur, predstavujúca náhradu trov konania, preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci, znížená na polovicu základnej sadzby, t.j. 8,30 Eur za podanie odvolania + režijný paušál 7,63 Eur, spolu 15,93 Eur.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.